

ĐỀ KIỂM TRA HỌC KÌ 2 – ĐỀ SỐ 1**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 9****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. ĐỌC HIỂU (4.0 điểm)****Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:****CON ỐC CŨNG QUAN TRỌNG NHƯ CỖ MÁY**

(M.J.Ryan)

Có một câu chuyện kể về chuyến thăm của Mẹ Teresa đến một nhà máy ở Ấn Độ. Trong lúc đi thăm những người lao động ở một phân xưởng, tình cờ, bà nhìn thấy một người đàn ông đứng trong góc xưởng, đang vui vẻ ngân nga một điệu nhạc trong khi lắp ráp những con ốc vít. Điều này khá lạ trong khung cảnh lao động vất vả của họ. “Ông đang làm gì vậy?” - Bà hỏi. “Tôi đang sản xuất máy bay. - Ông ta trả lời. “Máy bay?” - Bà ngạc nhiên hỏi lại. “Đúng vậy! - Ông trả lời. - Vì nếu không có những con vít nhỏ này thì máy bay không thể nào cất cánh được. Tôi rất thích câu chuyện này. Nó nhắc tôi nhớ tới vị trí quan trọng của mình trong sự phối hợp tổng thể của công việc, động viên tôi mỗi khi tôi cảm thấy công việc của mình sao quá khó khăn hay nhàm chán. Người đàn ông trên đã hiểu được tầm quan trọng mà ông đã đóng góp cho công việc chung, cho dù nó có nhỏ nhoi như thế nào chẳng nữa; và vì vậy, ông đã kiên nhẫn thực hiện nhiệm vụ được giao.

Có rất nhiều tình huống trong công việc phải cần tới lòng kiên nhẫn: khi đóng thuế, khi thực hiện công việc trong hệ thống chung, khi ứng xử với sếp và các bạn đồng nghiệp... Khi làm công việc tư vấn cho những tập đoàn lớn, tôi luôn lấy làm ngạc nhiên, tự hỏi làm thế nào mà những người làm việc trong môi trường áp lực cao như vậy lại có thể giữ được sự sôi nổi và tinh thần lạc quan trong suốt thời gian dài, cho dù họ luôn bị buộc phải tăng năng suất và tiết kiệm chi phí. Đặc biệt khi họ phải đối mặt với những cuộc tái cấu trúc hay cải cách xảy ra liên miên. Trong khi ở những nơi khác người ta có thể khó chịu hay phản đối, thì ở đây, mọi người cùng xắn tay áo và bắt đầu lại. Để làm được điều này chắc chắn họ phải nhận thức được tầm quan trọng của mình trong công việc chung của tập thể.

Có lần, tạp chí Fast Company đã tiến hành một cuộc thăm dò ý kiến về những nguyên nhân khiến người ta gắn bó với một tổ chức hay công ty nào đó. Thu nhập chỉ xếp thứ năm trong các

nguyên nhân khiến người ta cân nhắc việc ở lại. Nguyên nhân đầu tiên là cảm giác thấy mình có ích và có đóng góp trong công việc. Điểm mấu chốt để hài lòng với công việc là chúng ta phải thấy mình thực sự đóng góp vào kết quả cuối cùng, đang thực hiện mục tiêu chung của cả tổ chức, để cảm thấy thân thiết với những người đồng nghiệp. Trong mỗi chúng ta, ai cũng ao ước tạo ra sự thay đổi khác biệt, và khao khát thể hiện giá trị cá nhân.

Ben Zander - nhạc trưởng của dàn nhạc Boston Philharmonic - viết về điều này trong tác phẩm *The Art of Possibility (Nghệ thuật của những khả năng)*: “Trong mỗi chúng ta luôn có một niềm khát khao chung là được đóng góp cùng mọi người, cho dù có bao nhiêu khó khăn, cản trở đi nữa”. Thật vậy, khi tin vào khả năng của mình và công nhận giá trị đóng góp của người khác, chúng ta đã tập được tính kiên nhẫn trong công việc, cho bản thân và cho những người xung quanh.

Cuối cùng, để có thể được công nhận giá trị của mình, chúng ta phải tạo nên giá trị của bản thân, như người công nhân trong nhà máy ở Ấn Độ kia đã làm. Chúng ta nên tìm ra điểm chung của mục tiêu sâu xa mà mình đang hướng đến và từ đó xác định nhu cầu chung. Từ điểm chung này, chúng ta có thể tiến một cách chắc chắn về phía mục tiêu cuối cùng của mình, ví như một quy trình hợp lý hơn, một sự cách tân gợi mở, thu nhập cao hơn, hăng hái hơn. Không cần phải có ngay kết quả, chúng ta có thể giống như Michelangelo nằm ngửa vẽ trên trần nhà thờ Sistine Chapel suốt bốn năm trời. Hoặc như những người công nhân tại Trung tâm Thương mại Thế giới, kiên nhẫn chuyển hàng triệu tấn gạch đỏ vỡ chỉ để tìm một chiếc nhẫn cưới, một bộ chìa khóa hay bất cứ một đồ vật nhỏ bé nào có thể là kỷ vật của những người đã mất...

Ở đâu cần bạn? Giá trị nào bạn mang lại? Kiệt tác nào bạn tạo nên? Đôi lúc tất cả những gì ta cần chỉ là một con vít nhỏ!

(M.J.Ryan, *Sức mạnh lòng kiên nhẫn*, NXB Trẻ, 2011)

Câu 1. Văn bản *Con ốc cũng quan trọng như cỗ máy* bàn luận về vấn đề gì?

Câu 2. Để thuyết phục người đọc, tác giả đã đưa ra những luận điểm và bằng chứng tiêu biểu nào?

Câu 3. Mở đầu bài viết, việc tác giả kể lại chuyến thăm của Mẹ Teresa có vai trò như thế nào trong việc thể hiện luận đề?

Câu 4. Trong văn bản, tác giả M.J.Ryan cho rằng: “Trong mỗi chúng ta, ai cũng ao ước tạo ra sự thay đổi khác biệt, và khao khát thể hiện giá trị cá nhân”. Theo em, tác giả đang trình bày vấn đề khách quan hay thể hiện quan điểm chủ quan? Em có suy nghĩ như thế nào về điều này (đánh giá tính đúng, sai)?

Câu 5. Nội dung văn bản và các thông tin cho biết văn bản được viết ra trong bối cảnh nào của thế giới? Từ đó, em hãy nêu tầm quan trọng của vấn đề được bàn luận.

II. VIẾT (6.0 điểm)

Câu 1. (2.0 điểm)

Trong xã hội hiện đại, con người ngày càng biết trân trọng bản thân và bảo vệ những giá trị mà mình đem lại cho cộng đồng. Tuy nhiên, tư tưởng đề cao cá nhân này có lúc trở nên thái quá, khiến họ thoải mái bỏ qua những giá trị mà cộng đồng mang lại cho mình, luôn coi những đóng góp của mình là lớn nhất, tốt nhất.

Em hãy viết đoạn văn nghị luận khoảng 150 chữ trình bày những giải pháp của em nhằm thay đổi suy nghĩ này.

Câu 2 (4.0 điểm) Viết bài văn nghị luận khoảng 500 chữ, phân tích trích bài thơ sau:

MẸ TÔI

Mẹ tôi mắt kém lưng còng
Nuôi con ru cháu thuộc lòng ca dao
Bây giờ bước thấp bước cao
Vẫn mong con cháu làm sao nên người

Mẹ tôi tóc bạc da mồi
Trầu nhai móm mém... nụ cười răng đen
Cả đời mưa nắng cơm đèn
Thân cò lận lội làm nên mùa vàng.

Mẹ tôi nhà ở cuối làng
Có vườn chuối chín cùng hàng cau xanh
Những đêm gió mát trăng thanh
Kể chuyện cổ tích... Mẹ là bà tiên...

(Vàng trắng xa, Bùi Xuân Mệnh. NXB Hội Nhà văn, 2022).